

ЛІНГВІСТИЧНІ АТРИБУТИ ПРИКМЕТНИКІВ

Мага А. В.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – д-р філол. наук, професор Швачко С. О.

Прикметник належить до класу, члени якого модифікують іменники. Прикметник визначає властивості або ознаки іменника-референта.

Деякі мови не мають формально окремої категорії прикметників. У таких мовах понятійні властивості виражаються або іменниками, або дієсловами. Слова, як структурний елемент мови, характеризуються багато вимірністю [1, 6]. Тому визначення прикметника як когнітивно-дискурсивного утворення, звичайно, передбачає, що прикметник наділений і когнітивними, і дискурсивними аспектами. Наявність результатів когнітивного процесу свідчить про те, що пізнання – це вічний ментальний процес, білі плями якого відкриті для делакунізації, для поглиблення теорії наукової картини світу [4, 111]. Займаючи серединне, проміжне положення між іменником і дієсловом, прикметники і в області морфології також проявляють певні проміжні характеристики [2, 94]. Похідні прикметники, з одного боку, можуть характеризувати як результат дії (*broken, burnt, painted*), так і процеси (*living, speaking, laughing*) або ж здатність піддатися будь-якому процесу (*edible, readable, spreadable*) і будуть розташовуватися в тій частині ад'єктивної області, яка межує або перетинається з дієсловами. З іншого боку, відіменникові прикметники будуть розташовуватися на протилежній стороні (*spherical, brainless, sandy*). Прикметник перетинається з найменш типовими одиницями іменної і дієслівної зон

[2, 40]. Перехід від іменника до прикметника і від прикметника до дієслова відбувається, таким чином, поступово, за принципом розмитих множин. Форма репрезентації прикметників сучасної англійської мови варіюється від морфологічно простих (симплексів) до морфологічно складних, комплексних, утворених внаслідок словотвору, семантичного зсуву та запозичень [3, 42]. Відображаючи змішаний характер англійської мови, прикметники характеризуються трьома прототипами: а) морфологічно нероздільні і прості за своєю структурою одиниці (симплекси), немарковані, які передають семантику прикметника цілісно (*sweet, damp*); б) морфологічно членовані, дериваційні і семантично "прозорі" похідні одиниці (*sandy, wonderful, spreadable*); в) морфологічно умовно- або дефектно членовані одиниці; даний прототип прикметників характеризує найчастіше запозичений пласт ад'єктивної лексики в повному обсязі асимільованій системою (*oral, rural, rapid, solid*).

Таким чином, головним принципом організації системи репрезентації прикметника як особливої кардинальної частини мови в англійській мові є наявність у неї складно організованого ядра, межі якого досить визначені, завдяки наявності декількох чітких прототипів, і віддаленої від ядра сфери, яка характеризується різним ступенем розмивання меж класу.

1. Кобякова И. К. Введение в сравнительную типологию номинативных и коммуникативных единиц английского, русского и украинского языков: учеб. пос. / И. К. Кобякова, С. А. Швачко. – Сумы: СумГУ, 2017. – 199 с.

2. Кононенко І. В. Пропозитивна семантика прикметників / І. В. Кононенко // Семантика мови і тексту. Матеріали міжвузівської наукової конференції. – Івано-Франківськ, 1990. – С.92 - 95.
3. Швачко С. О. Об'єкти перекладознавства: монографія / С. О. Швачко, І. К. Кобякова, Т. О. Анохіна. – Суми: СумДУ, 2019. – 222 с.
4. Швачко С. О. Семантична девіація якісно-кількісних атрибутів в англійському дискурсі / С. О. Швачко, І. К. Кобякова // Філологічні трактати. – 2015. – Т. 7, № 4. – С. 109-116.

Мага, А. В. Лінгвістичні атрибути прикметників [Текст] / А.В. Мага: наук. кер.: С.О. Швачко // Перекладацькі інновації: матеріали X Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 20 - 21 березня 2020 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. – Суми: СумДУ, 2020. – С. 141 - 142.